

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Β.1. Όταν όλοι είπαν ότι ήταν φρέσκο, είπε «Κι όμως, μάθετε ότι κόπηκε πριν από τρεις μέρες στην Καρχηδόνα. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Επομένως, φυλαχτείτε από τον κίνδυνο, προστατεύστε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, η οποία είναι υπερβολική σε εσάς. Κανείς να μην πιστέψετε ότι θα ενδιαφερθεί για την πατρίδα, εάν εσείς οι ίδιοι δεν ενδιαφερθείτε για την πατρίδα. Να θυμάστε ότι η πολιτεία κάποτε βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!». Και αμέσως άρχισε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος, κατά τη διάρκεια του οποίου καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

Για πολύ καιρό μάταια κόπιαζε· κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσής συνήθιζε να λέει «Κρίμα στον κόπο μου». Επιτέλους το κοράκι έμαθε το χαιρετισμό και ο παπουτσής, επιθυμώντας χρήματα, το έφερε στον Καίσαρα. Όταν άκουσε το χαιρετισμό ο Καίσαρας είπε: «Στο σπίτι ακούω αρκετούς τέτοιους χαιρετισμούς». Τότε ήρθαν στο μυαλό του κορακιού τα λόγια του αφεντικού του: «Κρίμα στον κόπο μου». Σ' αυτά τα λόγια ο Αύγουστος γέλασε και αγόρασε το πουλί τόσο, όσο κανένα δεν είχε αγοράσει μέχρι τότε.

2.α. Να σχηματίσετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:

diem: αφαιρετική ενικού και δοτική πληθυντικού

muris: ονομαστική ενικού και πληθυντικού

urbis: γενική πληθυντικού

patriae: αφαιρετική πληθυντικού

avis: κλητική και αφαιρετική ενικού

sutor: αφαιρετική ενικού

corvo: αιτιατική ενικού και πληθυντικού

domini: δοτική ενικού

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: die, diebus / murus, muri / urbium / patriis / avis, avi-e / sutore / corvum, corvos / domino

β. Να σχηματίσετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω τύπους:

recentem: τον ίδιο τύπο στους υπόλοιπους βαθμούς του επιθέτου

omnes: αιτιατική ενικού και στα τρία γένη

extremo: τον ίδιο τύπο στους υπόλοιπους βαθμούς του επιθέτου και να κληθεί ο συγκριτικός βαθμός στο γένος και στον αριθμό που βρίσκεται

diu: τα παραθετικά του επιρρήματος

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: recentiore, resentissimam / omnem, omnem, omne / extero, exteriore, exterius, exterioris, exteriori, exterius, exterius, exteriore /diutius, diutissime

γ. Να σχηματίσετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

vobis: ο ίδιος τύπος στον ενικό και για τα τρία πρόσωπα

quae: αιτιατική ενικού και πληθυντικού στο ίδιο γένος

eum: γενική και αφαιρετική πληθυντικού στο ίδιο γένος
ipsi: δοτική ενικού και πληθυντικού στο θηλυκό γένος

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: mihi, tibi, sibi / quam , quas / eorum, eis-iis-is / ipsi , ipsis

3.α Να σχηματίσετε του τύπους που σας ζητούνται από τα παρακάτω ρήματα (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψιν το υποκείμενο) :

dixissent: β'ενικό προστακτικής ενεστώτα

habemus: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρακειμένου και στις δύο φωνές

est: γ'πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

credideritis: γ'ενικό οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα

cavete: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική ενεστώτα

consulueritis: γ'πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

respondebat: β'πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού

perdidit: ίδιο πρόσωπο στην οριστική και υποτακτική μέλλοντα

didicit: β'ενικό υποτακτικής παρατατικού

emerat: γ'πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα και στις δύο φωνές

venit: α'ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: dic / habuerimus , habiti simus / sunt/credit, credat / caveatis / consulunt / responderatis / perdam , perditurus sim / disceres / emant , emantur / venissem

β. Να σχηματίσετε τα απαρέμφατα των παρακάτω ρημάτων στη φωνή που σας ζητείται:

habemus: απαρέμφατο ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής φωνής

emerat: απαρέμφατο μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα παθητικής φωνής

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: habere, habiturum-am-um -os-as-a esse / emptum iri, emptum-am-um-os-as-a fore

γ. Να σχηματίσετε το απαρέμφατο παρακειμένου και τις μετοχές ενεστώτα και μέλλοντα του ρήματος **solebat**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Απαρέμφατα: solitum-am-um-os-as-a esse /Μετοχές: solens-ns-ns, soliturus-a-um

4.α Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων, να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής, εκφοράς και να δηλώσετε την συντακτική τους λειτουργία:

α) Cum omnes recentem esse dixissent

β) quotiescumque avis non respondebat

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό ή διηγηματικό σύνδεσμο cum, που χρησιμοποιείται για τις διηγήσεις του παρελθόντος. Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί ο ιστορικός ή διηγηματικός cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση, δημιουργεί μια σχέση αιτίας και αιτιατού ανάμεσά τους, συγκεκριμένα χρόνου υπερσυντελικού (dixissent) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (inquit: ιστορικός παρακειμένος) και σύμφωνα με την ακολουθία των

χρόνων δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα εξάρτησης (inquit).

β) Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο *quotiescumque*, ο οποίος ισοδυναμεί με τον επαναληπτικό *cum*. Εκφέρεται με έγκλιση οριστική γιατί δηλώνει αόριστη επανάληψη, συγκεκριμένα χρόνου παρατατικού (*respondebat*) γιατί δηλώνει αόριστη επανάληψη στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα εξάρτησης (*solebat*).

β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των λέξεων :

recentemΣΤΟ
a muris ΣΤΟ
urbis ΣΤΟ
vosΣΤΟ
cupidusΣΤΟ
domini ΣΤΟ
avemΣΤΟ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: κατηγορούμενο στο ενν. υποκείμενο *ficum* μέσω του *esse* / εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο *habemus* / γενική κτητική στο *oribus* / υποκείμενο στο *consulueritis* / επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο *attulit*, αποδίδεται στο *sutor* / γενική υποκειμενική στο *verborum* / αντικείμενο στο *emit*.

5. α Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική:
sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *is, a sutore, cupido pecuniae, Caesari allatus est*

β. Να δηλώσετε την απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους:
Itaque cavete periculum

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: α) *Itaque nolite cavere periculum*

β) *Itaque ne caveritis periculum*

γ. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση (ως προς το είδος, τη συντακτική θέση και το υποκείμενο) των παρακάτω απαρεμφάτων:
confidere , consulturum esse

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο *nolite*, *vos*: εννοούμενο υποκείμενο του απαρεμφάτου, ταυτοπροσωπία / ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο *credideritis* , *neminem*: υποκείμενο του απαρεμφάτου, ετεροπροσωπία.

